

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning:

Tidspresset under Inatsisartutsamlingerne har i de senere år været stigende, ikke mindst under efterårssamlingerne. Dette vanskeliggør udvalgsarbejdet og øger risikoen for lovsjusk.

Med henblik på at skabe bedre rammer for udvalgenes betækningsarbejde ønsker Formandskabet efterårssamlingerne udvidet med én uge. For at muliggøre dette foreslås det, at Inatsisartutåret – og dermed efterårssamlingerne – indledes den 2. fredag i september, hvilket er én uge tidligere end efter gældende regler.

Endvidere foreslås muligheden for mundtlig forelæggelse af betæknninger og tillægsbetæknninger afskaffet. Om baggrunden herfor henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

2. Økonomiske og administrative konsekvenser for Grønlands Selvstyre:

Forslaget tilsigter at udvide efterårssamlingen med én uge, hvilket vil medføre øgede omkostninger til Inatsisartutmedlemmernes ophold og dagpenge, ligesom udgifterne til afvikling af samlingerne, herunder tolkebistand og anden timelønnet medhjælp, forøges. De samlede omkostninger skønnes at kunne holdes inden for en størrelsesorden på kr. 200.000 årligt. Forslaget forventes dog samtidig at kunne effektivisere afviklingen af samlingerne og dermed også at resultere i en begrænset lettelse af det administrative arbejde i forbindelse hermed.

Forslaget vil indebære, at efterårssamlinger i Inatsisartut fremover indledes den 2. fredag i september. Punkter, der ønskes optaget på dagsordenen for en efterårssamling, vil fortsat skulle indgives til Formanden for Inatsisartut 5 uger før samlingens begyndelse, jf. forretningsordenens § 40. Fremrykkelsen af efterårssamlingen indebærer således, at også fristen for indgivelse af punkter til optagelse på efterårssamlingen fremrykkes.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet:

Forslaget har ingen konsekvenser for erhvervslivet.

4. Miljø- og naturmæssige konsekvenser:

Forslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

5. Administrative konsekvenser for borgerne:

Forslaget har ingen konsekvenser for borgerne.

6. Andre væsentlige konsekvenser:

Forslaget har ingen andre væsentlige konsekvenser.

7. Forholdet til Rigsfællesskabet og Selvstyre:

Forslaget har ikke konsekvenser for forholdet mellem Rigsfællesskabet og Selvstyre.

8. Høring af myndigheder og organisationer:

Forslaget har været i høring hos Formandens Departement. Høringssvaret vedlægges som bilag. Der er i forslaget taget hensyn til departementets indvending om ikrafttrædelsesdatoen, så forslaget først får virkning før forårssamlingen 2013.

Forslaget er ikke sendt i offentlig høring, da det ikke medfører konsekvenser for borgerne eller erhvervslivet.

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Som forretningsordenens § 17, stk. 4 er formuleret i dag, kan Formandskabet for Inatsisartut tillade, at en betænkning eller tillægsbetænkning forelægges mundtligt i salen.

Denne hjemmel søges med forslaget ophævet, således at der ikke længere vil være mulighed for mundtlig forelæggelse.

Med vedtagelsen af den tidligere gældende forretningsorden af 1999 blev der taget et væsentligt skridt til at begrænse højtlæsning i salen og derved give plads til en mere levende debat. Yderligere skridt til levendegørelse af debatten er sket med vedtagelsen af den nugældende forretningsorden.

1999 forretningsordenen udelukkede dog ikke fuldstændigt mundtlig forelæggelse i salen. Blandt andet fastsatte forretningsordenens § 17, stk. 4, at betænkninger (og tilsvarende tillægsbetænkninger) afgives skriftligt, men kan forelægges mundtligt med formandskabets godkendelse. Bestemmelsen er videreført i den gældende forretningsorden.

Hjemlen til mundtlig forelæggelse, med formandskabets tilladelse, udnyttes i dag i et vist omfang; dog forholdsvist sjældent til oplæsning af hele betænkninger og tillægsbetænkninger, men langt oftere til oplæsning af flertals- eller mindretalsudtalelser heri. En sådan anvendelse af bestemmelsen har næppe været tilsigtet ved bestemmelsens indførelse.

Formandskabet for Inatsisartut ønsker, dels på denne baggrund, dels med henblik på at begrænse debatternes længde og fastholde bestræbelserne på at fremme en levendegørelse af debatterne i salen, at muligheden for mundtlig forelæggelse af betænkninger og tillægsbetænkninger (og dele heraf) helt afskaffes.

Den foreslåede ændring udelukker ikke det enkelte parti fra mundtligt at fremlægge en flertals- eller mindretalsudtalelse som en del af partiets ordførerindlæg og inden for rammerne af forretningsordenenes taletidsbestemmelser.

Til nr. 2.

Tidspresset under Inatsisartutsamlingerne har i de senere år været stigende, ikke mindst under efterårssamlingerne. Dette vanskeliggør udvalgsarbejdet og øger risikoen for lovsjusk.

Formandskabet for Inatsisartut har på denne baggrund fundet, at efterårssamlingen bør udvides med 1 uge.

Der vil herved blive bedre tid til behandlingen af de dagsordenspunkter, som er optaget på samlingen, hvilket dels vil tillade en grundigere behandling, dels vil gøre samlingen mindre hektisk og belastende for Inatsisartut's medlemmer og administration. Det er herved forudsat, at det antal dagsordenspunkter, som optages på efterårssamlingerne, ikke ændres væsentligt.

§ 10 i landstingsloven om Grønlands Hjemmestyres budget (Landstingslov nr. 8 af 29. oktober 1999, som ændret ved landstingslov nr. 1 af 23. maj 2000) fastsætter, at finansloven skal vedtages inden den 15. november året forud for finansåret. I overensstemmelse hermed er det i § 15 i inatsisartutloven om Inatsisartut og Naalakkersuisut (Inatsisartutlov nr. 26 af 18. november 2010) fastsat, at Naalakkersuisut fremsætter forslag til finanslov med henblik på endelig vedtagelse senest den 15. november i året forud for finansåret.

En følge heraf har været, at efterårssamlingerne typisk har været til netop den 15. november. En forlængelse herudover vil ikke – eller kun i yderst beskedent omfang – forbedre rammerne for udvalgenes betækningsafgivelse. For Finansudvalgets afgivelse af betænkning til finanslovsforslaget følger dette direkte af, at finansloven skal være vedtaget senest den 15. november. For øvrige betækningsafgivelser følger det indirekte heraf, idet ethvert forslag, som har finanslovs konsekvenser for det følgende år - og det har langt de fleste forslag – bør vedtages senest samtidig med finansloven.

Det er derfor fundet mest hensigtsmæssigt, at den tilstræbte udvidelse af efterårssamlingerne muliggøres ved at indlede samlingen tidligere, i stedet for ved at afslutte samlingen senere.

Formandens Departement gør i sit høringssvar gældende, at den tidsmæssige fremrykning af efterårssamlingerne skaber en sådan forkortelse af perioden mellem forårssamlingernes afslutning og efterårssamlingernes start, at punkter i højere grad må anmeldes til efterårssamlingen med anmodning om senere afleveringsfrist.

Særligt finder Formandens Departement dette problematisk for så vidt angår lovforslag med disses krav til lovteknik og høringsfrister.

Argumentationen er baseret på den korte tid mellem forårssamling og efterårssamling. Formandskabet finder ikke anledning til at tage hensyn til dette argument, da påbegyndelse af forårssamlinger kan svinge i perioden mellem månederne februar og april.

Forslaget imødekommer således ikke fuldt ud departementets høringssvar. For så vidt angår Inatsisartut-efterårssamling 2012 foreslås ikrafttrædelsesdatoen udskudt til 1. januar 2013, hvorved Naalakkersuisut gives den fornødne tid til at fremlægge sine lovgivningsinitiativer i år i overensstemmelse med de nugældende regler.

Derudover vurderes det, at i og med at punktets ikrafttræden foreslås udskudt til 1. januar 2013, vil Naalakkersuisut i sin fremtidige planlægning kunne nå at fremrykke kommende lovgivningsinitiativer i fornødent omfang.

§ 10, stk. 2 i den gældende inatsisartutlov om Inatsisartut og Naalakkersuisut (Inatsisartutlov nr. 26 af 18. november 2010) bestemmer, at Inatsisartut under en ordinær samling fastsætter mødetidspunktet for næste ordinære samling. Bestemmelsen er videreført fra landstingslov nr. 11 af 20. oktober 1988 om Landstinget og Landsstyret.

Imidlertid har der hidtil været tradition for, at efterårssamlingen indledes ved inatsisartutårets begyndelse, hvilket også er forudsat i bemærkningerne til den gældende forretningsordens § 38, stk. 1, om inatsisartutåret.

I henhold til forretningsordenens § 38, stk. 1, starter inatsisartutåret den 3. fredag i september. Med henblik på at muliggøre en udvidelse af efterårssamlingerne med én uge, foreslås det, at inatsisartutåret fremover indledes den 2. fredag i september.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2013. Efterårssamlingen 2012 vil dermed indledes 3. fredag i september, hvorfor forslaget ikke i år vil forrykke planlægningen hos Naalakkersuisut. Forslaget imødekommer derved delvist indvendingerne fra Formandens Departement.